

UIT HET GEMEENTEARCHIEF VAN GEMERT.

ORDONNANTIE VAN 7 MEI 1787.

Wij Franciscus Joannes Nepomucenus Fidelis Vrijheer van Reichach des hoog duytsch Ordens Ridder en Landcommandeur der Ballij Aldenbiesen en Neederlanden, Commandeur tot Aldenbiesen en Maestricht, Vrijheer van Gemert, St. Petersvoeren en Gruijtrode, Vrijbander heer van Diepenbeek, Heere tot Ordingen, Beverst ende Damrijs, Kamerheer, Generaal Feldmarschall Lieutenant, Extraordinaire Gezande en Gevolmachtigde Minister van haare roomsche Keyserlijke en Koninglijke Apostolijke Majestijd bij haare Hoogmogende de Heeren Generaal Staaten der verenigde Neederlanden etc.etc.

Tot welwezen van Onze goede Onderdaanen te Gemert vinden wij noodig te ordonneeren als volgt:

- 1mo. Wordt mits deesen op Straffe van drie guldens aan alle Herbergier verboden van tusschen den Godsdienst op Zon en hijlige daagen, dat is: 's morgens tusschen den hooghe misse ende 's naamiddags tusschen de Vesper in hunne huijsen te tappen.
- 2do. Wordt aan deselve verders op Straffe van twee guldens verboden, van 's ayonds naa de thiende uur te tappen, ordonneerende aan Onsen Drossard van zonder de minste Exceptie of Dispensatie hierop te invigileeren ende alle dewelke een Kwartier naa thien nog in de Herberge bevonden worden, in eene amende van eenen Gulden te calengeeren.
- 3tio. Wordt het Spelen der Kinderen op den Kerkhof en omtrent der Kerk geduerende den Godsdienst serieuselijk verboden onder eene amende van ses stuivers door de Ouders te betaalen, waarop door Vorster en Dorps Dienaar zal moeten gelet worden.
- 4to. Worden mits deesen de Ordonnantiën a) van den 6en Junius 1786 raakende den Ontfang ende Uytgaaf van Gemeensgelder b) van 17 October 1785 ende d) van 17en Julius 1786 § 50, raakende de Verteeringen ende Vacatiën van Regenten vernieuwt ende nogmaals ingescherpt.
- 5to. Worden aan de twee Gildens hunne Kaarten provisionelijk gecontinueerd, met den verdern bevel nogtans van het bier ende den genever, dewelke bij het Optrekken der Schutterijen of sonsten aan de gemeene Schutbroeders gegeven wordt met portien, om naar huys gedragen te worden aan deselve uijt te deelen ende niet in de Herbergen te drinken onder Straffe van eenen gulden.

6to. Wordt aan den Vorster onder eene amende van drie guldens/; waarvan de helft aan den Aanbrenger gehoren sal:/ verboden van jeder Karre, Kraam en Winkel, die op de gestelde Jaarmerkten tot Gemert komen, meer dan eenen Stuijver staangeld te neemen.

7to. Zal van deese Onze Ordonnantie eene authentique Copie op de gewoone plaatsen geaffigeert ende hierover zoowel als over de publicatie een attestatie met dees Origineel aan Onzen Commissaris te Maastricht gestuurt worden. Resolutum Aldenbiesen den 7den Mai 1700 seven ende tagentig.

w.g. Reischach
Landtcommandeur.

Deese voorenstaande Ordonnantie is op den tweeden April 1700 seven en negentig ten overstaan van Drossard en Schepenen dus ondereteekent door mij ondergeschreven Secretaris naar de Hoogmisse met voorgaande Klokkenslag behoorlijk binnen Gemert gepubliceert.

w.g. L.v.Dooren, Schepen
H.van der Willigen, Schepen
J:F:Aelders, Secretaris.

Bovenstaande Ordonnantie werd eveneens gepubliceerd op 2 april 1797, 7 januari 1798, 23 maart 1800, 11 januari 1801 en op 9 januari 1803.

AANSTELLING VAN JAN ROEFS ALS SCHEPEN VAN GEMERT.

Op 3 juli 1728 werd ter vervanging van Walraven van den Elsen Jan Roefs aangesteld als Schepen van Gemert. Het is aardig om te lezen hoe de plichten van de nieuwe Schepen worden omschreven en wat van hem wordt verwacht.

De aanstellingsbrief luidt aldus:

Van Godts Genaede Wij Damian Hugo der Heijlige Roomsche Kercke tit: Stae Mariae de Pace, Priester-Cardinael, Bisschop van Spiers, Vorstelijken Proost van Weissenborg ende van Odenheim, Coadjuteur van het Bisdom ende Rijcks-Vorstendom Constanz, des Heijligen Roomschen Rijcks Vorst ende Grave van Schönborn, des hoogen Duijtschen Ordens Ridder ende Landt Commandeur der Ballijen Hessen, Biessen ende Nederlanden etc.etc.

Doen conde ende verclaeren hiermede. Alsoo door het affgaen van onsen lieven ende getrouwen Walraven van den Elsen eenen Schepen-

stoej binnen onse Vrijheerlijckhrijt Gemert is comen te vaceeren ende desen sonder uijtstel wederom dient te worden beset, dat wij een goedt betrouwen stellende op de ons aengeprezene ervaerentheijt, capaciteijt ende ijver van onsen oock lieven ende getrouwen Jan Roeffs, denselven aen Hem genaediglijk verleent ende geconfereert hebben, gelijk wij mits desen sijn doende, sullende hij schuldig wesen, dese schepen-plaetse met alle getrouwigheijt, vlijt ende sorgvuldigheijt behoorlijk te bedienen ende voornaementlijk onse ende onser hoogen Ridder-Ordens hoogheijt ende heerlijckheijt met het geene daarvan dependeert niet alleenlijk te helpen gaedeslaen, maer oock naer sijn beste verstandt ende uijtsterste vermogen handthaeven ende de justitie loffelijk administrerende aen een iegelijk goedt ende onvertoogen recht: oock voorts generaelijk alles behooren te doen ende te verrichten, wat eenen vroomen ende eer-minnenden schepen toestaet ende sulck-eenen te doen ende te verrichten schuldig is. Wij lasten daeromme ende gebieden onse lieve ende getrouwen den Drossard ende die andere schepenen aldaer den voornoemden Jan Roeffs, nae dat alvorens den gewoonelijcken eedt sal hebben gedaen tot den gemelden schepenstoel te admitteren ende respectie voor medeschepen te erkennen ende te houden, Hem oock de gewoonelijcke wettige rechten met de emolumenten ende prerogativen daertoe staende te laeten genieten. In oirconde hebben wij dese commissie, dewelcke niet langer als tot onse revocatie dueren, van onsen Ballije-Administrateur den Heere Commandeur Marquis van Schenck laeten onder teeckenen ende onsen gewoonelijcken segel daerbij doen drucken.

Gegeven in de Commanderie Biessen binnen Maestricht den 3 Julii 1728.

L.S.

(get) Hendrick von Schenck
T.O.Ritter.

Op heden den 8 juli 1728: soo heeft Jan Roeffs in qualiteijt als schepen deser vrije neutrale grondtheerlijckheijt Gemert den gewonelijcken Eedt in handen van de Heere Drossardt ten overstaen van Simon Penninx ende Gijsbert van Maenen schepenen afgelegijt.

(get) Quod attestor
G.Cox, Seris.

ONDERHOUD BRANDSPUITEN EN BRANDPREVENTIE IN GEMERT.

In de gemeenterekeningen van Gemert van 11 nov.1785 tot 21 sept. 1791 treffen we regelmatig uitgaveposten aan ten behoeve van de Gemertse brandweer. Ze betreffen het onderhoud van de brandspuiten en de controle op de schouwen, die lang niet allemaal van steen waren, maar vaak waren gemaakt uit latwerk met leem of kalk besmeerd. Zie hier enkele posten.

1785.	11 nov.	Aan Joannes Rooijackers voor slangen tot de brandspuijten	75-5---
1786.	17 juli	Herstellen brandspuijten en nieuwe schroeven	52----
		Aan van de Reijt metselaars visitatie jura der brandtschouwen	10----
1787.	8 mei	Het onderhoud der brandspuijten	10-10-
		Onderhoud der brandspuijten	10----
1788.	27 maart	Lambert Scheepers voor schouwensitatie	12-13-
		Voor dito visitatie	10----
1789.	26 mei	Aan Arnoldus van Kessel voor visitatie der brandschouwen	3----
1790.	30 maart	Aan Lambert Scheepers metselaar, visitatie jura der Brandtschouwen	1-10-
		Al nog aan Lamb.Scheepers als voor	5-15-
	30 maart	Aan Joannes Rooijackers, schoemaker voor reparatie en smeeren der Darmen tot de brandspuijten	15----
	9 juni	Aan Peter Swinkels betaalt de visitatie jura over de Brant schouwe gehad eene somme van	3----
1791.	21 sept.	Aan Jan Rooijackers voor het smeeren van de Darmen der Brandspuijtz betaald	22-17-
		Nog een paar andere uitgaven.	
1791	4 Maij	Aan trekgeld ter gelegenheid der aanbestedinge van de reparatie des klokkenhuys	13-10-
	10 juli	Aan den Bode om na Bortel en Balkum de keurmeesteren H.Verhees en J.de Ruyter ter opneeminge van het klokkenhuys te gaan haalen	1-16-
	18 juli	Aan H.Verhees en J.de Ruyter voor 't keuren v.h.klokkenhuys	24--4-
		Item voor verteering derselve	2-12-
		Rijksarch.Den Bosch, Comm.Gemert M.H.J.Pennings.	
		Altenbiezen 177 II.	